

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අදියර III විභාගය - 2024 ජූලි

(302) කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය සහ මූල්‍ය
 (Management Accounting & Finance)

2024-08-11

පෙරවරු

[08.45 – 12.00]

• අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවධානයෙන් කියවිය යුතුය):

- (1) දී ඇති කාලය : කියවීම සඳහා - විනාඩි 15 යි.
 උත්තර ලිවීම සඳහා - පැය 03 යි. පිටු ගණන : 09
ප්‍රශ්න ගණන: 10
- (2) සියලුම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සැපයිය යුතු වේ.
- (3) ඉල්ලුම් කරන ලද මාධ්‍යයෙන්, එක් භාෂාවකින් පමණක්, ඔබ වෙත සපයන ලද පොත්වල උත්තර ලියන්න.
- (4) ගණනය කිරීම් සහ පෙරවැඩ අමුණන්න. උපකල්පන කිසිවක් ඇතොත්, ඒවා පැහැදිලිව දක්වන්න.
- (5) වැඩසටහන් ගතකිරීම කළ නොහැකි ගණක යන්ත්‍ර පමණක් භාවිත කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.
- (6) අර්ථකථන සහිත කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුව අමුණා ඇත. සෑම ප්‍රශ්නයකම කළ යුතු ක්‍රියාවකින් යුක්ත වේ. කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුවේ එම ක්‍රියාව සඳහා දී ඇති අර්ථකථනය පදනම් කරගෙන අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය සඳහා අවශ්‍ය උත්තර සැපයිය යුතුය.
- (7) ගණිතමය වගු සපයනු ලැබේ.
- (8) ලකුණු 100.

A කොටස

(මුළු ලකුණු 20)

01 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත WOT සමාගම, භාණ්ඩ මිලටගෙන විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක යෙදී සිටින අතර, සීමාසහිත WOT සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් පහත සඳහන් තොරතුරු උපුටාගන්නා ලදී:

	2023/24	2022/23
අවසාන තොගය (රු.)	315,000	364,000
විකුණුම් පිරිවැය (රු.)	1,239,175	1,628,000
වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුදල් පිරිවැටුම් අනුපාතය (වාර)	2.50	2.62
වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු මුදල් පියවීමේ කාලය (දින)	110	150

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

- (a) 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා කාරක ප්‍රාග්ධන වක්‍රය (දිනවලින්) ගණනය කරන්න. (ලකුණු 03)
- (b) සමාගමේ වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු මුදල් පියවීමේ කාලය වැඩිදියුණු කරගැනීම සඳහා භාවිත කළ හැකි උපක්‍රම දෙකක්(02) හඳුනා දක්වන්න. (ලකුණු 02)
 (මුළු ලකුණු 05)

02 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත ED සමාගම, X නිෂ්පාදනය නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අතර, සමාගමේ කළමනාකරණ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමය භාවිත කරනු ලබයි. 2024 මැයි මාසය සඳහා, පහත සඳහන් තොරතුරු සමාගමේ ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාවෙන් උපුටා ගන්නා ලදී:

	රු. (ඒකකයකට)
සෘජු උවැය	940
සෘජු ශ්‍රමය (පැයකට රු.800/- බැගින් පැය 0.75 ක්)	600
විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	130

පහත සඳහන් තොරතුරු ද 2024 මැයි මාසය සඳහා අදාළ වේ:

ස්ථාවර පොදුකාර්ය	අයවැයගත (රු.)	සත්‍ය (රු.)
නිෂ්පාදන	7,920,000	8,150,000
නිෂ්පාදන නොවන	3,000,000	3,652,000
	10,920,000	11,802,000

	අයවැයගත (ඒකකවලින්)	සත්‍ය (ඒකකවලින්)
නිෂ්පාදනය	12,000	12,600
විකුණුම්	12,000	11,800
ආරම්භක තොගය		1,500
අවසාන තොගය		2,300

ඒකකයක සත්‍යය / අයවැයගත විකුණුම් මිල රු.3,200/- කි.

මම විසින් කළ යුතු දෑ:

ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමය භාවිතයෙන්, 2024 මැයි 31 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන්න. (ලකුණු 05)

03 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත Lots සමාගම, A2X නිෂ්පාදනය, නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අතර, සමාගම විසින් මිලහ ලිත් වර්ෂය වන 2025 සඳහා එහි අයවැය පිළියෙල කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරමින් සිටී.

2024 මුල් මාස 6 සඳහා විකුණුම්, ඒකක 218,500 ක් වූ අතර, 2024 අවසාන මාස 6 සඳහා ඒකක 245,000 ක් අලෙවි වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර තිබේ. 2025 දී විකුණුම් පරිමාව, 12% කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

2025 අරම්භයේදී, ආරම්භක තොගය ඒකක 22,000 ක් වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇති අතර, සමාගමේ 2025 වර්ෂය තුළ මාස 2 ක විකුණුම්වලට සමාන තොගයක්, අවසන් තොගය වශයෙන් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. 2025 වර්ෂය පුරාවට ම සමාන ඒකක සංඛ්‍යාවකින් අලෙවිය සිදු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මම විසින් කළ යුතු දෑ:

- 2025 වර්ෂය සඳහා නිෂ්පාදන අයවැය, ඒකකවලින් පිළියෙල කරන්න. (ලකුණු 03)
- අයවැයකරණ ක්‍රියාවලියේ අරමුණු දෙකක්(02) හඳුනා දක්වන්න. (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

04 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත Able සමාගම, මවුන්ගේ සේවාදායකයින්ට ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සේවාවන් සපයනු ලබයි. නව සේවාදායකයෙකු වන පෙරේරා, මාලදිවයිනේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා රු.3,500,000/- ක ගාස්තුවකට ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සේවාව ලබාගැනීම සඳහා සීමාසහිත Able සමාගම වෙත පැමිණ ඇත. සීමාසහිත Able සමාගම මීට පෙර මාලදිවයින තුළ සේවා සපයා නොමැති අතර, මෙම ව්‍යාපෘතියේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා රු.450,000/- ක ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැයක් දරා, සේවා අවසර පත්‍රයක් (work permit) ලබා ගත යුතුය.

ඉහත කරුණුවලට අමතරව, පහත සඳහන් තොරතුරු අදාළ වේ:

(1) ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩලය:

මෙම ව්‍යාපෘතියේ විශාලත්වය අනුව, මේ සඳහා කළමනාකරුවන් 2 ක් සහ කළමනාකරණ නොවන කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 5 දෙනෙකු අවශ්‍ය වේ. කළමනාකරුවෙකු සඳහා ස්ථාවර මාසික වැටුප රු.200,000/- ක් වන අතර, විදේශ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා සතියකට රු.50,000/- බැගින් අමතර ගෙවීමක් කරනු ලබයි.

කළමනාකරණ නොවන කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයෙකු සඳහා රු.75,000/- ක ස්ථාවර මාසික වැටුපක් ගෙවනු ලබන අතර, විදේශ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා සතියකට රු.12,500/- ක අමතර ගෙවීමක් කරනු ලැබේ.

ව්‍යාපෘතිය භාරගනු ලබුවත් නැතත්, ස්ථාවර වැටුප ගෙවනු ලැබේ.

ආයතනය තුළ එක් කළමනාකරුවෙකු පමණක් සේවා විසුකත්ව සිටින අතර, ඔහුව මෙම ව්‍යාපෘතියට අනුයුක්ත කළ හැකිය. අනෙක් කළමනාකරුගේ හැමිකාව අවාරණය කිරීම සඳහා නිදහස් ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවෙකු (freelance project manager) විදේශ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා සතියකට රු.120,000/- ක පිරිවැයක් දරා බඳවා ගත යුතුය. මෙම මුදල තුළ නවාතැන් පහසුකම් ඇතුළත් නොවේ.

(2) නවාතැන් පහසුකම්:

විදේශ ව්‍යාපෘතියේ නියුතු සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නවාතැන් පහසුකම් සැපයිය යුතු අතර, මේ සඳහා මාසික පිරිවැය රු.400,000/- ක් වේ. නවාතැන් පහසුකම් ලබාගත හැකි වන්නේ මාසිකව වන අතර, සෑම මසක් ආරම්භයේදී මේ සඳහා ගෙවීම් කළ යුතු වේ.

(3) මූලික ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය:

ව්‍යාපෘතිය සහ එහි කාල සීමාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීමේ මූලික පියවරක් ලෙස සීමාසහිත Able සමාගම විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය භාර ගැනීමට පෙර එහි කළමනාකරුවෙක් මාලදිවයිනේ පිහිටි ව්‍යාපෘති හැමිය වෙත යවා ඇත. මෙම සංචාරය තුළින් ධනාත්මක ප්‍රතිචාරයක් ලැබුණු අතර, මේ සඳහා රු.300,000/- ක මුදලක් වැයකරන ලදී.

(4) ව්‍යාපෘතියේ කාලසීමාව:

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා සති 6 ක කාලසීමාවක් ගත වේයැයි බලාපොරොත්තු වේ.

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

සීමාසහිත Able සමාගම විසින් පෙරේරාගේ ව්‍යාපෘතිය බාරගත යුතුද යන්න තක්සේරු කරන්න (මබේ උත්තරය ගණනය කිරීම් මඟින් සනාථ කරන්න). (ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

B කොටස

(මුළු ලකුණු 30)

05 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත Furniture සමාගම, පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවය අනුව ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කොට අලෙවි කිරීමේ යෙදී සිටී. සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත:

- (1) පාරිභෝගිකයින් විසින් භාණ්ඩ ඇණවුම් කිරීමේදී 50% ක මුදලක් අත්තිකාරම් වශයෙන් ගෙවනු ලබන අතර, ඉතිරිය ඒවා සම්පූර්ණ කරන අවස්ථාවේදී ගෙවනු ලැබේ. ඇණවුමක් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මාස 3 ක කාලයක් ගත වේ. (එනම්, 2024 ජූලි මාසයේ ඇණවුම් කළ භාණ්ඩ 2024 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ.) පසුගිය මාස කිහිපය සහ ඉදිරි මාස කිහිපය සඳහා ලැබුණු ඇණවුම්වල මුළු වටිනාකම ඇණවුම් ලැබුණු දිනයත් මත පදනම්ව, පහත සඳහන් පරිදි වේ:

	24 - මැයි	24 - ජූනි	24 - ජූලි	24 - අගෝ.	24 - සැප්.	24 - ඔක්.
ලද ඇණවුම්වල මුළු වටිනාකම (රු.)	14,000,000	8,000,000	5,500,000	3,200,000	10,000,000	7,500,000

- (2) අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය, ඇණවුම් වටිනාකමින් 35% ක් වන අතර, පාරිභෝගිකයින් භාණ්ඩ ඇණවුම් කළ වහාම උපය මිලදී ගනු ලැබේ. එසේම අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගන්නා විට සම්පූර්ණ මුදලම ගෙවනු ලැබේ.
- (3) කාර්යමණ්ඩල පිරිවැය මසකට රු.1,800,000/- ක් වන අතර, සෑම මසක් අවසානයේදීම එය ගෙවිය යුතු වේ.
- (4) අනෙකුත් විවලය වියදම්, ඇණවුම් වටිනාකමින් 10% ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු ගතකොට ඇති අතර, සාමාන්‍යයෙන් විකුණුම් ඇණවුම තහවුරු කිරීමෙන් පසු දෙවන මාසය තුළ අවශ්‍ය වේ. ඇණවුම සම්පූර්ණ කරන විට මෙම ගෙවීම් සිදුකරනු ලබයි.
- (5) මාසික ස්ථාවර වියදම් රු.1,200,000/- ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු ගතකොට ඇත. රු.450,000/- ක මාසික යන්ත්‍රෝපකරණ ක්පයවීම මේ තුළ ඇතුළත් නොවේ. ස්ථාවර වියදම් අදාළ මාසය තුළදීම ගෙවා දමනු ලැබේ.
- (6) සමාගම, 2024 සැප්තැම්බර් මාසයේදී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කරමින් සිටින අතර, එහි අපේක්ෂිත පිරිවැය රු.8,000,000/- ක් වේ.
- (7) 2024 අගෝස්තු 01 දිනට ආරම්භක මුදල් ශේෂය රු.8,400,000/- ක් වේ.
- (8) අතිරික්ත මුදල් ඇත්නම් වර්පයකට 9% ක පොලී උපයනු ලබන ඉතුරුම් ගිණුමක තැන්පත් කරනු ලබයි. සෑම මාසයක් ආරම්භයේදීම ගිණුමේ ඇති ශේෂය මත පදනම්ව පොලිය ගණනය කරනු ලබයි.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2024 අගෝස්තු, සැප්තැම්බර් සහ ඔක්තෝම්බර් මාස සඳහා මුදල් අයවැය පිළියෙල කරන්න. (ලකුණු 10)

06 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත New පොදු සමාගම, කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළේ ලැයිස්තුගත සමාගමක් වන අතර, පහත සඳහන් තොරතුරු සීමාසහිත New පොදු සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් උපුටා ගන්නා ලදී.

- (1) සීමාසහිත New පොදු සමාගමේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ:

	කොටස් / ණයකර ගණන	කොටසක / ණයකරයක නිකුතු මිල (රු.)	පොත්වල අගය (රු.)
සාමාන්‍ය කොටස්	2,500,000	100	250,000,000
ලැයිස්තුගත නිදහස් කළ නොහැකි වරණීය කොටස්	4,000,000	50	200,000,000
වර්ප 5 කින් නිදහස් කළ හැකි 16% ලැයිස්තුගත ණයකර	2,100,000	100	210,000,000

- (2) සීමාසහිත New පොදු සමාගම විසින් පසුගිය වර්ෂය සඳහා සාමාන්‍ය කොටසකට රු.20/- ක ලාභාංශයක් ගෙවා ඇත. ලාභාංශ වාර්ෂිකව 12% ක් බැගින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සාමාන්‍ය කොටසක වර්තමාන වෙළෙඳපොළ මිල රු.122/- ක් වේ.
- (3) වරණීය කොටසක වර්තමාන වෙළෙඳපොළ මිල රු.46/- ක් වන අතර, කොටසක් සඳහා වන වාර්ෂික ලාභාංශය රු.7/- කි.
- (4) වර්තමානයේදී ණයකරයක් රු.103/- ක් බැගින් වෙළෙඳපොළේ අලෙවි වන අතර, වර්ෂ 5 කින් මෙම ණයකර නිදහස් කරනු ලැබේ.

(ආදායම් බදු අනුපාතය 30% ක් ලෙස උපකල්පනය කරන්න.)

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න:

- (a) සාමාන්‍ය කොටස් පිරිවැය (Cost of Ordinary Shares). (ලකුණු 02)
- (b) නිදහස් කළ නොහැකි වරණීය කොටස් පිරිවැය (Cost of Irredeemable Preference Shares). (ලකුණු 02)
- (c) නිදහස් කළ හැකි ණයකර පිරිවැය (Cost of Redeemable Debentures). (ලකුණු 03)
- (d) වෙළෙඳපොළ අගය භාවිතයෙන්, බරතලු සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය [Weighted Average Cost of Capital (WACC)]. (ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 10)

07 වන ප්‍රශ්නය

- (a) සීමාසහිත Tight සමාගම, විවිධ ප්‍රමාණ තුනකින් විශේෂිත වූ කොට්ට නිෂ්පාදනය කර අලෙවි කිරීමේ යෙදී සිටී. පහත සඳහන් තොරතුරු නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාවෙන් උසුටා ගන්නා ලදී:

	රු. (ඒකකයකට)		
	කුඩා	සාමාන්‍ය	විශාල
විකුණුම් මිල	4,600	8,500	18,000
A අමුද්‍රව්‍ය (කිලෝ ග්‍රෑම් එකක් රු.1,100/- බැගින්)	2,200	4,400	8,800
B අමුද්‍රව්‍ය (මීටර් එකක් රු.1,500/- බැගින්)	1,500	3,000	6,000
සාප්පු ශ්‍රමය (පැයකට රු.600/- බැගින්)	50	80	120
විවලය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	334	435	1,300

2024 අවසන් කාර්තුව තුළ කුඩා කොට්ට 4,000 ක්, සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයේ කොට්ට 6,000 ක් සහ විශාල කොට්ට 1,500 ක් ලෙස ඉල්ලුම ඇස්තමේන්තු ගතකොට ඇත.

2024 අවසන් කාර්තුව තුළදී, A අමුද්‍රව්‍ය සැපයුමෙහි හිඟතාවයක් පවතින බවත් කිලෝග්‍රෑම් 39,000 ක් පමණක් පවතින බවටත් අපේක්ෂා කෙරේ.

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

ප්‍රශස්ත නිෂ්පාදන මිශ්‍රය (Optimal Production Mix) ගණනය කරන්න. (ලකුණු 07)

- (b) සීමාසහිත Tight සමාගම ට වෙන් සැපයුම්කරුවෙකුගෙන් A අමුද්‍රව්‍යවල හිඟ ප්‍රමාණය වැඩි පිරිවැයක් යටතේ ලබාගැනීමට හැකියාව ඇත.

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

A අමුද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා ගෙවිය යුතු උපරිම මිල සාධාරණීකරණය කරමින් ගණනය කරන්න. (ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 10)

C කොටස

(මුළු ලකුණු 50)

08 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත Fox සමාගම, අඛණ්ඩ පෙරසැරි ක්‍රියාවලි කිහිපයක් හරහා Fx නිෂ්පාදනය, නිෂ්පාදනය කොට අලෙවි කරනු ලැබේ. 2024 ජූනි මාසය තුළදී, 3 වන පෙරසැරියට කළ යෙදවුම් පහත පරිදි විය:

	රු.
2 වන පෙරසැරියෙන් මාරු කළ යෙදවුම (මිටර් 100,000)	42,200,000
සෘජු ශ්‍රමය	15,400,000
විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	12,700,000

2024 ජූනි මාසය ආරම්භයේදී පැවති නොනිම් නොගය, මිටර් 14,600 ක් වූ අතර, එහි සම්පූර්ණ කිරීමේ මට්ටම් පහත පරිදි විය:

- අමුද්‍රව්‍ය : 100% සම්පූර්ණකොට ඇති අතර, වටිනාකම රු.5,783,800/- කි.
- සෘජු ශ්‍රමය : 50% සම්පූර්ණකොට ඇති අතර, වටිනාකම රු.1,337,600/- කි.
- විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය : 30% සම්පූර්ණකොට ඇති අතර, වටිනාකම රු.523,800/- කි.

2024 ජූනි මාසය අවසානයේදී පැවති අවසාන නොනිම් නොගය, මිටර් 23,000 ක් වූ අතර එහි සම්පූර්ණ කිරීමේ මට්ටම පහත සඳහන් පරිදි විය:

- අමුද්‍රව්‍ය : 100%
- සෘජු ශ්‍රමය : 50%
- විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය : 25%

2024 ජූනි මාසය අවසානයේදී, මිටර් 81,400 ක් නිම් භාණ්ඩ ලෙස මාරුකරන ලදී.

සාමාන්‍ය අපනයන 2 වන පෙරසැරියෙන් මාරු කළ යෙදවුමෙන් 8% ක් වූ අතර, එය මිටරයක් රු.95/- ක් බැගින් විකුණනු ලැබේ.

මඛ විසින් කළ යුතු දෑ:

පහත සඳහන් දෑ පිළියෙල කරන්න:

- (a) සමානුපාතික ඒකක සහ පිරිවැය දැක්වෙන ප්‍රකාශනය. (ලකුණු 06)
- (b) පෙරසැරි 3 ගිණුම. (ලකුණු 09)
(මුළු ලකුණු 15)

09 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත Row සමාගම, විසින් විශාල නැව් සඳහා අවශ්‍ය විශේෂිත වූ අමතර කොටස් නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. මෙම කොටස් නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිත කරන ප්‍රධාන යන්ත්‍රයේ සවලදායී අයුක්තලය අවසන් වී ඇති අතර, මෙම යන්ත්‍රය ගිණුම්කරණ සහ බදු කටයුතු සඳහා ද සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂයවීම් සිදුකොට ඇත. කෙසේවෙතත්, පවතින යන්ත්‍රය නැවත පිළිසකර කිරීමට සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය තීරණය කොට ඇත.

යන්ත්‍රය නැවත පිළිසකර කිරීම සඳහා පිරිවැය රු.65,000,000/- ක් වැය වෙතැයි අපේක්ෂා කරන අතර එමඟින් යන්ත්‍රයේ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය තවත් වර්ෂ 5 ක් නිබන්ධ බව අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. 5 වන වර්ෂය අවසානයේ එහි අපේක්ෂිත සුන්බන් අගය රු.5,000,000/- ක් වේ. බදු අරමුණු සඳහා වාර්ෂිකව 25% ක ප්‍රාග්ධන දීමනාවකට මෙම පිළිසකර කිරීමේ පිරිවැය සලකා බැලිය හැකි අතර, සමාගමේ ගිණුම් කටයුතු සඳහා මෙය සරල මාර්ග ක්‍රමය යටතේ ක්ෂය කරනු ලැබේ.

මේ සඳහා වන කාරක ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය රු.6,000,000/- ක් වන අතර, ව්‍යාපෘති කාලය අවසානයේදී එය නැවත අයකරගනු ලබන බව උපකල්පනය කෙරේ.

මෙම යන්ත්‍රය භාවිත කරමින් නැව් සඳහා අමතර කොටස් නිෂ්පාදනය ආරම්භ කරන්නේ නම් සමාගමේ විකුණුම් පහත සඳහන් පරිදි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ:

වර්ෂය	විකුණුම් (ඒකක)
1	4,000
2	6,000
3	8,000
4	5,000
5	4,000

පළමු වර්ෂය තුළදී, ඒකකයක විකුණුම් මිල රු.20,000/- ක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පළමු වර්ෂය තුළදී, ඒකකයක විවලය නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.10,000/- ක් වනු ඇත. ඊට පසු විවලය නිෂ්පාදන පිරිවැය සහ විකුණුම් මිල උද්ධමන අනුපාතයට සාපේක්ෂව වැඩිවීමට නියමිත අතර, අපේක්ෂිත උද්ධමන අනුපාතය වර්ෂයකට 8% ක් වේ. ස්ථාවර පිරිවැය ක්ෂයවීම් හැරුණු විට වර්ෂයකට රු.9,500,000/- ක් වන බවට ඇස්තමේන්තු ගතකොට ඇත.

විකුණුම් වැඩිකර ගැනීමේ අරමුණින්, සමාගම විසින් පළමු වර්ෂය අවසානයේදී රු.8,000,000/- ක් අලෙවිකරණ වියදම් ලෙස දැරීමට සැලසුම්කොට ඇත. මීට අමතරව, 1 වන වර්ෂයේ සිට 5 වන වර්ෂය දක්වා සෑම වර්ෂයක් අවසානයේදීම විකුණුම් වටිනාකමින් 6% ක් විකුණුම් කොමිස් ලෙස ගෙවනු ලැබේ.

සමාගම, වර්ෂයකට 30% ක් වන අනුපාතයට ආදායම් බදු ගෙවනු ලබන අතර, එය එම වර්ෂය තුළදීම ගෙවිය යුතු වේ. සමාගමේ වාර්ෂික ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 15% ක් වේ.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

- (a) යන්ත්‍රය පිළියකර කිරීමේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය [Net Present Values (NPV)] ගණනය කරන්න. (ලකුණු 13)
- (b) සමාගම විසින් පවතින යන්ත්‍රය පිළියකර කළ යුතුද නැද්ද යන්න හඳුනා දක්වන්න. (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 15)

10 වන ප්‍රශ්නය

(A) **සීමාසහිත Pixy සමාගම**, පාසැල් සඳහා භාවිත කිරීම පිණිස දරුවන්ට ආරක්ෂිත තිත්ත නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටී. පහත සඳහන් තොරතුරු ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාවෙන් උපුටාගන්නා ලදී:

	රු. (ඒකකයකට)
සෘජු උවැය:	
A අමුද්‍රව්‍ය (ලීටරයක් රු.400/- ක් බැගින් ලීටර් 3 ක්)	1,200
B අමුද්‍රව්‍ය (ලීටරයක් රු.2,000/- ක් බැගින් ලීටර් 0.25 ක්)	500
සෘජු ශ්‍රමය (පැයකට රු.1,400/- ක් බැගින් මිනිත්තු 45)	1,050
විවලය පොදුකාර්ය (පැයකට රු.1,100/- බැගින්)	825
මුළු විවලය පිරිවැය	3,575
විකුණුම් මිල	3,800
දායකය	225

2024 ජූනි මාසය සඳහා, සමාගම විසින් ඒකක 40,000 ක් විකිණීමට ඇස්තමේන්තුගතකොට තිබූ අතර, මාසය සඳහා අයවැයගත ස්ථාවර පිරිවැය රු.6,425,000/- ක් වේ.

මාසය සඳහා වන සත්‍ය නිෂ්පාදනය / විකුණුම් ඒකක 37,600 ක් වූ අතර, 2024 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා වන සත්‍ය කාර්යසාධනය පහත දී ඇත:

	රු.
විකුණුම් අයහාරය (ඒකක 37,600)	145,888,000
සෘජු උපය:	
A අමුද්‍රව්‍ය (ලීටර් 114,800)	41,902,000
B අමුද්‍රව්‍ය (ලීටර් 8,648)	18,005,136
සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය (පැය 27,400)	38,908,000
විචල්‍ය පොදුකාර්ය	30,003,000
ස්ථාවර පොදුකාර්ය	6,516,800

මෙම විසින් කළ යුතු දෑ:

2024 ජූනි මාසය සඳහා පහත සඳහන් විචලනයන් ගණනය කරන්න:

- (a) සෘජු උපය මිල විචලනය (Direct Material Price Variance). (ලකුණු 02)
- (b) සෘජු උපය මිශ්‍රණ විචලනය (Direct Material Mix Variance). (ලකුණු 03)
- (c) සෘජු උපය ඵලදා විචලනය (Direct Material Yield Variance). (ලකුණු 03)
- (d) සෘජු ශ්‍රම අනුපාත විචලනය (Direct Labour Rate). (ලකුණු 02)
- (e) සෘජු ශ්‍රම කාර්යක්ෂමතා විචලනය (Direct Labour Efficiency Variance). (ලකුණු 02)
- (f) ස්ථාවර පොදුකාර්ය වියදම් විචලනය (Fixed Overhead Expenditure Variance). (ලකුණු 02)

(B) සීමාසහිත Chatz සමාගම, නිෂ්පාදිත A, B සහ C යනුවෙන් නිෂ්පාදිත 3 ක් නිෂ්පාදනය කොට අලෙවි කිරීමේ යෙදී යි. මෙම නිෂ්පාදිතවල පවතින අනුපූරක ස්වභාවය නිසා මෙම නිෂ්පාදනයන් සම්මත මිශ්‍රණයකින් නිපදවනු ලැබේ.

පහත සඳහන් තොරතුරු සීමාසහිත Chatz සමාගමේ ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාවෙන් උපුටා ගන්නා ලදී:

ඒකකයට ප්‍රමිත පිරිවැය	A නිෂ්පාදිතය (රු.)	B නිෂ්පාදිතය (රු.)	C නිෂ්පාදිතය (රු.)
සෘජු උපය	65	84	100
සෘජු ශ්‍රමය	42	54	65
විචල්‍ය පොදුකාර්ය	22	35	38
අවශෝෂණය කළ ස්ථාවර පොදුකාර්ය	15	22	30
ඒකකයක විකුණුම් මිල	180	240	260

චාර්ජික අයවැය නිෂ්පාදනය / විකුණුම්, A ඒකක 240,000 ක් ද, B ඒකක 180,000 ක් සහ C ඒකක 180,000 ක් ද වේ.

මෙම විසින් කළ යුතු දෑ:

A, B සහ C නිෂ්පාදිත සඳහා සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍ය ඒකකවලින් වෙනවෙනම ගණනය කරන්න. (ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 20)

කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුව

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
දැනුම (1)	තොරතුරු සහ මූලික සංකල්ප ආවර්ජනය කිරීම	අදින්න	හැඩයක් හෝ රූපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
		සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාව තහවුරු කිරීම.
		සඳහන් කරන්න	ස්ථිර ලෙස හෝ පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
		හඳුනා දක්වන්න	සැලකිලිමත්වීමෙන් පසුව හඳුනා ගැනීම, තහවුරු කිරීම හෝ තෝරා ගැනීම.
		ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමකින් තොරව සම්බන්ධිත අයිතම ලිවීම.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
අවබෝධය (2)	අදහස් හා තොරතුරු පැහැදිලි කිරීම.	හඳුනාගන්න	අත්දැකීම් හෝ දැනුම භාවිතයෙන් වලංගු බව හෝ වෙනත් ආකාරයෙන් පෙන්වීම.
		අර්ථකතනය කරන්න	වටහාගත හැකි හෝ හුරුපුරුදු පදවලට පරිවර්තනය කරන්න.
		විස්තර කරන්න	ප්‍රධාන ලක්ෂණ ලියා සන්නිවේදනය කරන්න.
		පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු භාවිත කර පැහැදිලි විස්තරයක් කිරීම.
		නිර්වචනය කරන්න	ස්වභාවය, විෂය පථය හෝ තේරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
භාවිතය (3)	අළුත් තත්වයන් තුළ දැනුම භාවිත කර ගැලපීම.	සසඳන්න	තවත් එකක් සමග අනුගත / අනුරූප කරන්න.
		ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝජනය කරන්න.
		තක්සේරු කරන්න	වටිනාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තීරණය කරන්න.
		විසඳන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම් හරහා විසඳුම් සෙවීම.
		පිළියෙල කරන්න	විශේෂ අරමුණ සඳහා යමක් කිරීම හෝ සුදානම් වීම.
		ප්‍රදර්ශනය කරන්න	උදාහරණ සමග මජ්ජු කිරීම හෝ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
		ගණනය කරන්න	ගණිතමය ගණනය කිරීම මගින් සොයා දැනගැනීම හෝ ගණන් ගැනීම.
		භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යෙදෙන්න.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
විශ්ලේෂණය (4)	අදහස් අතර සම්බන්ධතා ගොඩනගා ප්‍රශ්න විසඳීම.	සන්නිවේදනය කරන්න	තොරතුරු බෙදාහදා ගැනීම හෝ හුවමාරු කර ගැනීම.
		සැකිල්ලක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.
		අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණිස පරීක්ෂා කිරීම.
		සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයාගැනීම පිණිස පරීක්ෂා කිරීම.
		විමසන්න	තර්ක මගින් සවිස්තර ලෙස පරීක්ෂා කිරීම.
		වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දෑ හඳුනා ගැනීම.
		විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තීරණය කිරීම පිණිස විස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කරන්න.